

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1180/2025
12.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Андријана Стефановски, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Славко Макаји, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 454/24 од 14.10.2024. године, у седници одржаној 12.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 454/24 од 14.10.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 454/24 од 14.10.2024. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Младеновцу П2 258/23 од 18.04.2024. године, којом је обавезан тужени да на име свог дела доприноса за издржавање пунолетног детета, плаћа тужиоцу износ од 18.000,00 динара сваког првог до десетог у месецу за текући месец на руке тужиоца почев од 20.09.2022. године, па убудуће док обавеза буде трајала по закону, и одлучено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност другостепене пресуде у смислу члана 408. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23 – други закон), у вези члана 202. Породичног закона – ПЗ, Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном по одржаној расправи пред другостепеним судом, пресудом Основног суда у Младеновцу П2 98/22 од 11.04.2022. године, престала је обавеза издржавања туженог према тужиоцу, његовом сину, почев од 11.04.2022. године. Тужилац је рођен ... године, после средње школе био је у радном односу како би обезбедио финансије ради уписа жељене школе, и школске 2022/2023 уписан је у ... годину студија у статусу самофинансирајућег студента ..., смер ..., школарина је износила 86.000,00 динара. Живи у породичној заједници са мајком, бабом, дедом и ујаком, и немају сталне приходе, осим од пољоривреде. Мајка је незапослена, ради на ..., месечно заради између 30.000,00 и 35.000,00 динара. Месечне потребе тужиоца за школовање, исхрану, хигијену, одевање и ваншколске активности, утврђене су у висини од 50.000,00 динара. Обавезе на студијама му не остављају времена за радни ангажман, али викендом обавља послове преко Омладинске задруге. У периоду од 01.04. до 26.06.2023.године, тужилац је обавио стручну праксу у трајању од 600 часова.

Тужени је запослен у ... остварује месечну зараду од 98.217,99 динара, кредитно је задужен са месечним ануитетом од 23.897,02 динара. Живи у ... са супругом (запослена и остварује зараду од 60.000,00 динара), у стану који је у власништву његових родитеља. Тужени има трошкове домаћинства, (комуналне, паркинг, одржавања), трошкове исхране и личне потребе (хигијене и здравствене), и нема других законских обавеза издржавања.

На основу утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је позивајући се на одредбе члана 155. и 160. Породичног закона (ПЗ), потврдио првостепену пресуду којом је обавезан тужени да доприноси издржавању тужиоца износом од 18.000,00 динара месечно, почев од 20.09.2022. године, па убудуће док за то постоје законски услови, закључујући да се досуђеним износом обезбеђују потребе тужиоца а да се не угрожава егзистенција туженог. Приликом одлучивања суд је имао у виду потребе повериоца, условљене годинама и потребом за образовањем као и могућностима туженог да доприноси издржавању, његове приходе, висину примања, потребе домаћинства и личне потребе, као и чињеницу да тужени нема законску обавезу издржавања других лица.

По налажењу Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право.

Обавеза родитеља да издржавају своју децу прописана је чланом 27. Конвенције о праву детета, према којој родитељи или друга лица одговорна за дете имају првенствено одговорност да у оквиру својих способности и финансијских могућности обезбеде животне услове потребне за развој детета.

Услови за остваривање права пунолетног детета на издржавање од родитеља прописани су одредбом члана 155. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05, 72/11 и 6/15). Према ставу 2. овог члана, пунолетно дете које се редовно школује има право на издржавање од родитеља сразмерно његовим могућностима, а најкасније до 26 године његовог живота. Изузетак од овог правила прописан је ставом 4. истог члана према коме нема право на издржавање пунолетно дете ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеља, односно друге крвне сроднике.

Смисао одредаба члана 155. Породичног закона, која се односе на услове за издржавање пунолетног детета на редовном школовању је да су родитељи у обавези да се старају о успешном школовању и стручном усавршавању своје пунолетне деце у мери у којој, по редовном току ствари, то омогућавају и допуштају њихове животне и материјалне могућности. Родитељи су након стицања пунолетства дужни да и даље издржавају своје дете које се редовно школује и ова обавеза родитеља траје до завршетка школовања у одговарајућој школској установи, а у сваком случају престаје када дете наврши 26. годину живота. Издржавање пунолетног детета које се школује условљено је постојећим могућностима родитеља, и зато су родитељи у обавези да се старају о даљем школовању и стручном усавршавању своје пунолетне деце у мери у којој то, по редовном току ствари, допуштају њихове материјалне могућности. За стицање права на издржавање није битан статус детета као редовног или ванредног студента (самофинансирајући или финансиран из буџета), али је битна околност да се школовање одвија континуирано и без великих прекида.

У конкретном случају, утврђено је да је тужилац, након што је извесно време био у радном односу, наставио школовање и у школској 2022/2023. години, уписао ... у статусу самофинансирајућег студента, да је положио све испите из ... године, обавио стручну праксу и уписао ... годину, у циљу стицања вишег степена образовања, због чега је правилан закључак нижестепених судова да овакав наставак школовања упућује на редовно школовање и извршавање школских обавеза. Сврха стицања вишег степена образовања детета је стицање већих и бољих могућности за његово запослење, а родитељи су дужни да тада доприносе издржавању детета у складу са својим могућностима које утичу на одређивање висине издржавања, али не и на основаност самог права на издржавање, те су стога неосновани наводи ревизије да тужени не испуњава услове за наставак издржавања, јер се по оцени ревизијског суда и даље налази на редовном школовању.

Насупрот ревизијском оспаравању, правилно је другостепени суд применом одредаба чл. 160.-163. Породичног закона, утврдио потребе пунолетног тужиоца које су условљене његовим годинама и потребама за образовањем, као и могућности туженог да доприноси издржавању, које су условљене његовим приходима, те његовим личним потребама. Имајући у виду све околности конкретног случаја и примењујући на њих критеријуме за одређивање издржавања, Врховни суд налази да је правилан закључак другостепеног суда да је тужени у могућности, супротно ревизијским наводима, да на име свог доприноса за издржавање сина, плаћа 18.000,00 динара месечно који је минималан, с обзиром на узраст пунолетног тужиоца и његове утврђене потребе. Досуђеним издржавањем обезбеђују се основне месечне потребе тужиоца, истовремено се не угрожава егзистенција самог туженог, као дужника издржавања, нарочито имајући у виду да тужени не указује да доприноси његовом издржавању на други начин, као и околност да нема обавезу издржавања других лица, при том имајући у виду и обавезу мајке тужиоца, да доприноси издржавању до задовољења укупних потреба тужиоца, којој се урачунава и свакодневни рад, брига и старање о тужиоцу, који живи са мајком.

Претежни део навода у ревизији односи се посредно или непосредно на чињенично стање које ревидент сматра битним а које, по његовом мишљењу, није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку, што нема утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, јер се овим ревизијским наводима уствари оспорава утврђено чињенично стање и исти нису дозвољен ревизијски разлог у смислу

члана 407. став 2. ЗПП. Такође, одлука о одређивању и висини досуђеног издржавања подложна је променама у погледу трајања, односно престанка издржавања или смањења, односно повећања досуђеног износа у смислу одредаба члана 164. и 167. Породичног закона, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**